

Voorstel

1. Het BTW aandeel in de afvalstoffenheffing 'vastklikken' op een vast bedrag en daarmee het percentage langzaam terugbrengen tot het mengpercentage, passend bij de actuele BTW-druk;
2. Eens in de 5 jaar deze methodiek te evalueren.

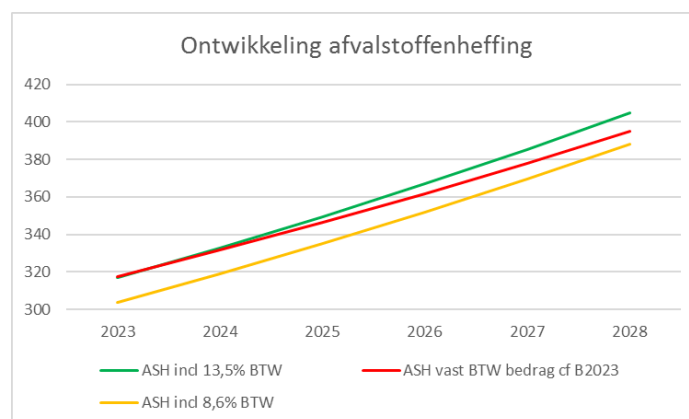
Inleiding en voorstel

In het najaar van 2020 is – naar aanleiding van de begroting 2021 – extern onderzoek gedaan naar de huidige toepassing van het BTW mengpercentage in de afvalstoffenheffing. De berekening van de actuele BTW-druk komt, als resultante van het externe onderzoek, uit op ongeveer 8,6% van de kosten van Avri. Dit is een stuk lager dan de 13,5% die nu als BTW component wordt opgenomen in de afvalstoffenheffing. Als dit in 1 keer wordt verwerkt in de afvalstoffenheffing (2023) zou dit tot een (eenmalig) fors nadeel voor de gemeente leiden. In de onderstaande tabel is dit in beeld gebracht. De kolom BTW 13,5% betreft de bedragen per gemeente zoals die zijn opgenomen in de begroting 2023 (conform de begrotingswijziging vastgesteld in het AB van december):

Gemeente	BTW 13,5%	BTW 8,6%	verschil
Buren	378.523	241.133	-137.390
Culemborg	409.485	260.857	-148.628
Neder Betuwe	348.815	222.208	-126.607
West Betuwe	724.133	461.299	-262.833
Maasdriel	355.476	226.451	-129.024
Tiel	589.013	375.223	-213.790
West Maas en Waal	274.295	174.736	-99.559
Zaltbommel	417.385	265.890	-151.495
Totaal	3.497.124	2.227.797	-1.269.326

Om te voorkomen dat de gemeenten met deze nadelen worden geconfronteerd is het voorstel om het mengpercentage geleidelijk te laten teruglopen door het totale BTW bedrag in de afvalstoffenheffing voor de komende jaren vast te zetten ofwel bevroren op de bedragen van 2023 (conform kolom 'BTW 13,5%'). Dit betekent dat de voor de begroting 2023 berekende bedragen aan BTW component in de afvalstoffenheffing worden 'vastgeklit' en de komende jaren als een vast bedrag in de gemeentebegroting worden opgenomen.

Deze systematiek zal leiden tot een gestage vermindering van het BTW percentage in de afvalstoffenheffing zoals in onderstaande grafiek is uitgebeeld. Het is duidelijk zichtbaar dat deze systematiek tevens zal leiden tot een dempend effect op de stijging van de afvalstoffenheffing.

Verder is het voorstel om het vastgeklikte bedrag (inclusief de systematiek hiervan) iedere 5 jaar te evalueren tegen het licht van de actuele ontwikkelingen (zowel belasting- als begrotingstechnische ontwikkelingen, en politieke en beleidsmatige ontwikkelingen). Mochten er tussentijdse majeure ontwikkelingen zijn die maken dat het percentage onverhoopt de andere kant op gaat (boven de 13,5%), zoals bijvoorbeeld de overdracht van de stortplaats en daarmee het schrappen van de € 12,- opslag, dan kan het vastgeklikte bedrag alsmede de systematiek daarvan ook een tussentijds heroverweging rechtvaardigen.

De systematiek van BTW verrekening staat niet ter discussie. Deze is door Avri op meerdere momenten met de belastingdienst onderwerp van gesprek geweest en heeft nooit tot vragen van de Belastingdienst geleid.

Beoogd effect

Duidelijkheid scheppen in de discussie over het BTW mengpercentage tussen Avri en de gemeenten en het effect op de gemeentebegrotingen zo klein mogelijk houden.

Argumenten

1.1. Het mengpercentage hoeft niet meer te zijn dan de actuele BTW druk van Avri

Gezien de systematiek kan maximaal 21% in de afvalstoffenheffing worden meegenomen. We hebben echter in het verleden gekozen voor 13,5% (11,5% plus 2% ten tijde van de BTW verhoging van 19% naar 21%) vanuit de toenmalige BTW druk van Avri (mengpercentage). Aangezien de daadwerkelijke BTW het uitgangspunt was voor het bepalen van het percentage in de afvalstoffenheffing ligt het in de rede om het huidige percentage langzaam terug te brengen naar de actuele BTW druk.

1.2. Het vastklikken van het BTW bedrag heeft een dempend effect op de ontwikkeling van de afvalstoffenheffing

Bij een vastgeklikt BTW bedrag zal het percentage van de BTW component dalen met de (autonome) stijging van de kosten van het basispakket. Dit zorgt er dus voor dat de afvalstoffenheffing minder hard zal stijgen dan in het scenario waarin aan de 13,5% wordt vastgehouden. Het vastklikken levert dus een voordeel op voor de inwoners.

2.1 Het periodiek evalueren voorkomt een omgekeerd effect bij dalende kosten

Als de kosten van het basispakket dalen, leidt het vastgeklikte bedrag tot een procentuele stijging van het BTW percentage. Een dergelijke situatie zou zich voor kunnen doen zodra bijvoorbeeld de risico-opslag van € 12,- uit het tarief verdwijnt. Dan zou het vaste bedrag aan BTW kunnen leiden tot een hoger percentage aan BTW in de afvalstoffenheffing en een duurdere afvalstoffenheffing dan beoogd met het vastklikken van het BTW-bedrag. In een dergelijk geval dient er derhalve een tussentijdse heroverweging te worden gemaakt.

Kanttekeningen

1.1 Sommige gemeenten willen wellicht inzetten om de wijziging wel ineens door te voeren

In de tabel op de eerste pagina van dit voorstel is te zien hoeveel het verschil bedraagt tussen een BTW-mengpercentage van 13,5% en van 8,6%. Het is mogelijk dat er wellicht (incidentele) voordelen in de gemeentebegroting van een (of enkele) gemeente(n) zijn, welke gemeenten zouden kunnen willen inzetten om de overgang naar 8,6% ineens te nemen. In de laatste kolom van de tabel is te zien hoeveel de betreffende gemeente(n) dan eenmalig moeten compenseren in de eigen begroting. Vanwege de administratieve last wordt echter voorgesteld voor alle gemeenten (en inwoners) een zelfde wijze van berekening te hanteren.

Communicatie

De uitkomsten van het EFK-onderzoek naar het mengpercentage is ambtelijk en bestuurlijk besproken met de financiële ambtenaren en wethouders. Na het besluit zullen de colleges van B&W op de hoogte worden gebracht middels een brief met het verzoek in de gemeentebegroting rekening te houden met vorenstaande.

Financien

Op basis van de begrotingswijziging 2023 is de BTW in de afvalstoffenheffing € 3.497.124,-. Aangezien de BTW die Avri in rekening brengt bij de gemeenten compensabel is in het BCF is dat ook het 'voordeel' voor de gemeenten. Wanneer dit bedrag wordt vastgezet blijft dit voordeel exact hetzelfde terwijl de lasten en de baten in de begroting verder oplopen. Hiermee zal, afhankelijk van de kostenstijgingen in de begroting, het mengpercentage langzaam dalen.

Bijlagen(n)

Achtergrondinformatie btw op afvalstoffenheffing